
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK
ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

ZGODOVINA TÖRTÉNELEM

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

**Petek, 29. avgust 2014
2014. augusztus 29., péntek**

**SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA**

Madž. moder. različica

IZPITNA POLA 1**Obča zgodovina****Med demokracijo in totalitarizmom**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ Gavrilo Princip	
1.2	1	♦ Sarajevo	
1.3	1	♦ vmešavanje v notranje zadeve Srbije (iskanje storilcev za atentat v Srbiji s strani avstro-ogrske policije ...)	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ vzhodno bojišče ♦ zahodno bojišče ♦ balkansko bojišče	Za vse tri navedbe 1 točka.
2.2	1	♦ Gre za vojno frontnih linij, številnih rogov, minskih polj, bodečo žico, izčrpavanje nasprotnikov, veliko žrtev, minimalno premikanje frontnih črt ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	♦ A ♦ C ♦ A ♦ A ♦ C ♦ A	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	♦ tanki ♦ bojni strup ♦ letala ♦ podmornice	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	♦ Prevezemale so ključno vlogo v industrijskih obratih, prevzemale so moška dela, dobivale pomembno vlogo v političnem in družbenem življenju (organizirati so začele demonstracije, organizirale oskrbo ranjencev na frontah in oskrbo na frontah) ...	
5.2	1	dve od: ♦ lakota ♦ vsesplošno pomanjkanje ♦ neinformiranost (cenzura) ...	Za dve navedbi 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ A	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ plačilo vojne odškodnine (reparacije) ♦ (začasna) izguba ozemelj 	
7.2	1	♦ Najhujše sankcije so naložili ravno Nemčiji, ker so jo spoznali za glavno krivko in pobudnico za 1. svetovno vojno.	
7.3	1	♦ Društvo narodov	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Avstrija ♦ Madžarska ♦ Češkoslovaška ♦ Kraljevina SHS (Kraljevina Jugoslavija) ♦ Poljska 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	Nemčija si je pred 2. svetovno vojno priključila, dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Avstrijo (anšlus) ♦ Sudete ♦ Češko ♦ Moravsko 	
	1	♦ Zahodne demokracije so Hitlerju popuščale, ker so bile prepričane, da bodo tako najlažje zagotovile evropski mir.	
	1	♦ Dokaz tega popuščanja je Münchenski sporazum.	
	1	♦ Avgusta 1939 je bil podpisan prijateljski sporazum med Hitlerjem in Stalinom (Ribbentrop-Molotov), ki je govoril o medsebojnem nenapadanju teh dveh držav, v tajnem delu pogodbe pa je določal razdelitev vzhodne Evrope.	
	1	♦ Posledica tega sporazuma je, da je Poljska septembra razdeljena med SZ in Nemčijo (v skladu z dogovorom).	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ Lebensborn je organizacija, katere osnovni cilj je bil skrbeti za oplojevanje in razplojevanje čiste arijske rase. Imela je mrežo porodnišnic, vzgajala otroke, organizirala rojevanje za primerne nosečnice v Nemčiji, sodelovala pri razporejanju desettisočev »ustreznih« po Evropi ugrabljenih otrok v zavode ali k nemškim družinam ...	
	1	♦ »Dokončna rešitev« judovskega vprašanja, ki ga želijo uresničiti z uničevalnimi taborišči ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	♦ Kolaboracija je sodelovanje z okupatorjem.	
11.2	1	dve od: ♦ eksistenčni razlogi ♦ gospodarski razlogi ♦ ideološki razlogi	
11.3	1	♦ (Vidkun) Quisling	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	2	♦ A ♦ C ♦ D ♦ E	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	♦ atlantska listina	
13.2	2	dve od: ♦ Narodi imajo pravico do samoodločbe (politična ureditev). ♦ V ospredju je boj za svobodo. ♦ Ne zahtevata ozemelj.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	2	♦ (J. V.) Stalin ♦ (W.) Churchill ♦ (D.) Roosevelt	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	2	♦ Dan D je potekal leta 1944 v Normandiji (Franciji).	
15.2	1	♦ Z odprtjem te fronte bi se razbremenila SZ.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	♦ Kamikaze so bili japonski samomorilski vojaki/piloti.	
16.2	1	♦ Hirošima ♦ Nagasaki	Za obe navedbi 1 točka. Delne rešitve ne upoštevamo.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	2	♦ Tokio ♦ Nürnberg	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
		<i>A Jaltska konferenca</i>	<i>B Potsdamska konferenca</i>
18	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dogovor o razdelitvi Nemčije in Avstrije na štiri okupacijske cone ♦ stalne članice varnostnega sveta ♦ OZN bodo imele pravico veta ♦ obljuba vojne odškodnine SZ ♦ pomik poljske meje s SZ proti zahodu ♦ SZ bo po porazu Nemčije napovedala vojno Japonski ... 	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ sklep o ustanovitvi mednarodnega sodišča za vojne zločince ♦ določitev vojne odškodnine za SZ, Francijo in VB ♦ nimajo namena uničiti nemškega naroda ♦ demilitarizacija Nemčije ♦ razdelitev Nemčije na štiri okupacijske cone (ameriška, britanska, francoska in sovjetska) ...

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19.1	1	♦ OZN je bila ustanovljena za varovanje svetovnega miru, zaščito človekovih pravic ...	
19.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Generalna skupščina ♦ Varnostni svet ♦ Sekretariat ♦ Mednarodno sodišče ♦ Skrbniški svet ♦ Ekonomsko-socialni svet 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ D ♦ A ♦ C 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	1	♦ Železna zavesa je meja med vzhodno in zahodno Evropo, ki je utrjena z bodečo žico, bunkerji, stražnimi stolpi.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Hladna vojna je obdobje po drugi svetovni vojni, ko na svetu ni ne vojne in ne miru. ♦ Obdobje napetosti med SZ in ZDA ... 	
22.2	1	Značilnosti hladne vojne so, dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ oboroževalna tekma ♦ krizna žarišča ♦ vojna zvezd ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ berlinski krizi ♦ tržaško vprašanje ♦ avstrijsko vprašanje ♦ nemško vprašanje 	
23.2	1	♦ Berlin	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24.1	1	♦ NATO	
24.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ustanovitev Varšavskega pakta ♦ ustanovitev lastne vojaške povezave 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1941 ♦ 1929 ♦ 1943 ♦ 1918 ♦ 1945 ♦ 1949 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2**Narodna zgodovina****Razvoj zgodovinskih dežel in Slovenci. Madžari v srednjem veku*****A történelmi tartományok fejlődése és a szlovének. Magyarok a középkorban***

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ C ♦ F 	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Slovani so prihajali iz Panonske nižine	
2.2	1	♦ Langobardi	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ reka Donava	
3.2	1	♦ Karantanija	
3.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gosposvetsko polje ♦ Krnski grad 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kranjska ♦ Koroška ♦ Štajerska ♦ Goriška 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ (Knez Borut) je prosil Bavarce za pomoč pri obrambi pred Avari.	
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Karantanci so izgubili delno samostojnost. ♦ Z Zahoda se začneta širiti krščanstvo in fevdalizem. ♦ Karantanija pride pod frankovsko oblast, postane vazalna kneževina ... 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Škof Modest je bil postavljen za (pokrajinskega) škofa. ♦ Škof Modest je posvetil več cerkva. 	
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Irski misijonarji so uvajali milejšo metodo pokristjanjevanja. ♦ Upoštevali so jezik ljudstva. ♦ Starih šeg in navad niso dušili nasilno, ampak jim dajo novo, krščansko vsebino. ♦ Uvajali so posebno cerkveno dajatev – slovansko desetino. 	
	1	♦ cerkev Gospe Svete	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Rimsko-nemško cesarstvo ♦ Sveto rimsko cesarstvo ♦ Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti 	Samo kratice RNC ne priznamo.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Habsburžani ♦ Celjani ♦ goriški grofje ♦ Spanheimi ♦ Traungauci ♦ Weimar-Orlamunde ♦ Višnjegorci ♦ Babenberžani ♦ Andeški (Andechs) ♦ Auerspergi (Turjaški) ♦ Eppensteini ♦ Breže-Selški ♦ Walsee 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ O ♦ O ♦ O ♦ C ♦ C 	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ druga faza kolonizacije ♦ nižinska kolonizacija 	
9.2	1	♦ Kolonisti so bili slovanskega porekla (slovanski staroselci – Sclavi).	
9.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vladar ♦ visoko plemstvo ♦ cerkev (škof) 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	Velika dajatev, dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pšenica ♦ oves ♦ rž (žito) 	
	1	Mala dajatev, dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ kruh ♦ piščanci ♦ kokoši ♦ jajca 	
	1	Obveznosti naslednika ob kmetovi smrti: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vol in prašiček ali vol in 12 denarjev 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	♦ Ulrik II.	
11.2	1	♦ Za Celjane je bilo usodno njihovo vmešavanje v ogrske zadeve, saj so se zamerili ogrskemu plemstvu, zlasti Hunyadijem; Ulrik je želel postati skrbnik svojega mladoletnega sorodnika, ogrsko-češkega kralja Ladislava Posmrtnega. Kot namestnik bi Ulrik II. postal dejanski ogrski kralj ...	
11.3	1	♦ Habsburžani	
11.4	1	♦ zaradi dedne pogodbe	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	♦ Kranjska	
12.2	2	dve od: ♦ opustošena pokrajina ♦ požgane vasi ♦ uničeni pridelki ♦ lakota domačega prebivalstva ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	ena od: ♦ Podložniki so morali plačati še dodatne davke za obrambo pred Turki. ♦ Nekatere kmete so vključevali v vojsko (črna vojska). ♦ Pred turško nevarnostjo so bili nezaščiteni. ♦ Za varnost so morali poskrbeti sami (gradnja taborov).	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	A ♦ hrvaško-slovenski kmečki upor	
	1	B ♦ (vse)slovenski kmečki upor	
	1	C ♦ tolminski kmečki upor (punt)	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	♦ Cerkevna (Cerkovna) ordninga (ordnunga)	
15.2	1	dve od: ♦ Osnovno šolanje je namenjeno obema spoloma tako v mestih kot na podeželju. ♦ Šolanje je omogočeno vsem, ne glede na stanovsko pripadnost. ♦ Branje in pisanje je v slovenskem jeziku. ♦ Šole so v vsaki župniji.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Abecednik ♦ Primož Trubar 	Za dve navedbi 1 točka. Delne rešitve ne upoštevamo.
16.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Biblija ♦ Jurij Dalmatin 	Za dve navedbi 1 točka. Delne rešitve ne upoštevamo.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	♦ barok	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Merkantilizem je usmerjen v podpiranje izvozne trgovine, zlasti s kolonijami (presežek izvoza nad uvozom – visoke carine). ♦ Odpravljene so notranje carine. ♦ Podpira se manufakturna proizvodnja. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	♦ robotniški patent	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 820 ♦ 1550 ♦ 1584 ♦ 550 ♦ 1713 ♦ 1515 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	♦ I.Ottó / Oton I., Augsburg	
21.2	1	♦ István király, 1000-ben vagy 1001-ben / Štefan I., leta 1000 ali 1001	
21.3	1	♦ Árpád-ház / Árpádovci	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	♦ bitka pri Beogradu	
22.2	1	♦ Hunyadi János / Ivan Hunyadi	
22.3	1	♦ opoldansko zvonjenje	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	♦ Matija Korvin	
23.2	1	♦ Vitéz János / Jannus Pannonius / Ivan Vitéz	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	1	♦ Jurij Dózsa	
	1	♦ Posadili so ga na žareči tron in ga kronali, nato razčetrili.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25.1	1	♦ Szapolyai János / Ivan Zapolja ♦ Pál Tomori	
25.2	1	♦ Kralj je utonil v potoku Csele.	
Skupaj	2		

Skupno število točk IP 2: 60